

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

16.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Февраля — 1838 — Wilno. Piątek. 25-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Февраля.

Дѣйствительному Тайному Совѣтнику, Сенатору *Родофиникину*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Государственнаго Совѣта.

— Уволенному отъ военной службы, съ чиномъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника, Павлу *Нащокину*, Всемилостивѣйше повелѣно быть въ должности Шталмейстера при Дворѣ Его Императорскаго Величества.

— Состоящему при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Величко*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Совѣта сего Министерства и Статистическаго при ономъ Совѣтѣ Отдѣленія.

— На основаніи Высочайше утвержденного въ 3-й день Іюня минувшаго 1837-го года и нынѣ приводимаго въ дѣйство Положенія о порядкѣ производства дѣлъ въ Губернскихъ Правленіяхъ, Всемилостивѣйше повелѣно быть Вице-Губернаторами: Санктпетербургскимъ, Дежурному при Кіевскомъ Военномъ Губернаторѣ Штабъ-Офицеру, Подполковнику *Кирееву*, съ переименованіемъ его въ Коллежскіе Совѣтники; Ярославскимъ, чиновнику особыхъ порученій Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, въ званіи Каммергера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Графу *Толстолу*; Саратовскимъ, состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Финансовъ Коллежскому Совѣтнику *Арапову*; Екатеринославскимъ, Начальнику Отдѣленія Канцелярїи Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора, Коллежскому Совѣтнику *Сафонову*; Подольскимъ, Начальнику Отдѣленія Канцелярїи Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора, Надворному Совѣтнику *Негаю*; Волыньскимъ, Чиновнику особыхъ порученій при Новороссійскомъ и Бессарабскомъ Генераль-Губернаторѣ, Коллежскому Совѣтнику *Фундуклею*; Тульскимъ, Тульскому Уездному Предводителю Дворянства, Подполковнику *Гамалею*, съ переименованіемъ его въ Надворные Совѣтники; Симбирскимъ, состоящему при Департаментѣ Министерства Юстиціи, Надворному Совѣтнику *Среднему-Камашеву*; Смоленскимъ, состоящему не у дѣлъ бывшему Инспекторомъ Одесскаго торговаго карантинна, Статскому Совѣтнику *Энгельгардту*, съ утвержденіемъ его въ полученномъ при увольненіи отъ службы чиинѣ Статскаго Совѣтника; Пензенскимъ, состоящему при Пензенскомъ Гражданскомъ Губернаторѣ чиновникомъ особыхъ порученій, Коллежскому Совѣтнику *Олферьеву*; Тамбовскимъ, Липецкому Уездному Предводителю Дворянства, Надворному Совѣтнику *Замятину*; Кіевскимъ, состоящему при Кіевскомъ Военномъ Губернаторѣ чиновникомъ особыхъ порученій, въ званіи Каммергера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Князю *Кудашеву*; Астраханскимъ, чиновнику особыхъ порученій Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Надворному Совѣтнику *Пфелеру*; Казанскимъ, уволенному отъ службы изъ Корпуса Жандармовъ Полковнику *Валькевицу*, съ переимено-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 18-go Lutego.

Rzeczywistemu Radcy Tajnemu, Senatorowi *Rodofinikinowi*, Najłaskawiej rozkazano bycъ Członkiem Rady Państwa.

— Uwolnionemu ze służby wojskowej, w randze Rzeczywistego Radcy Stanu, Pawłowi *Naszczokinowi*, Najłaskawiej rozkazano bycъ w obowiązku Koniuszego przy Dworze Jego CESARSKIEY MOŚCI.

— Zostającemu przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Wieliczce*, Najłaskawiej rozkazano bycъ Członkiem Rady tego Ministerjum i Statystycznego przy niēm Oddziału.

— Na osnovie Najwyżey zatwierdzoney, 5-go Czerwca zeszłego 1837 roku, a teraz przyprowadzoney do skutku, Ustawy o porządku odbywania spraw w Rządach Gubernialnych, Najłaskawiej rozkazano bycъ Vice-Gubernatorami: Sankt-Petersburskim, Deżurnemu przy Kijowskim Wojennym Gubernatorze Sztabsoficero-
rowi, Podpótkownikowi *Kirejewu*, z przemianowaniem na Radcę Kollegialnego; Jarosławskim, Urzędnikowi do szczególnych poleceń Ministerjum Spraw Wewnętrznych, Szambellanowi Dworu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Radcy Dworu Hrabieciu *Tolstoy*; Saratowskim, zostającemu w wiedzy Ministerjum Skarbu Radcy Kollegialnemu *Arapowu*; Ekaterynosławskim, Naczelnikowi Oddziału Kancellaryi Noworossyyskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, Radcy Kollegialnemu *Safonowu*; Podolskim, Naczelnikowi Oddziału Kancellaryi Noworossyyskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, Radcy Dworu *Nieczajowi*; Wołyńskim, Urzędnikowi do szczególnych poleceń przy Noworossyyskim i Bessarabskim Jenerał-Gubernatorze, Radcy Kollegialnemu *Funduklejewi*; Tulskim, Tulskiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzaństwa, Podpótkownikowi *Hamalejewi*, z przemianowaniem go na Radcę Dworu; Simbirskim, zostającemu przy Ministerjum Sprawiedliwości, Radcy Dworu *Sredniemu-Kamaszewu*; Smoleńskim, niebędącemu w służbie, byłemu Inspektorowi Odeskiej kwarantanny portowej, Radcy Stanu *Engelhardtowi*, z utwierdzeniem go w otrzymaney przy uwolnieniu od służby randze Radcy Stanu; Penzeńskim, zostającemu przy Penzeńskim Cywilnym Gubernatorze Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Radcy Kollegialnemu *Olferjewu*; Tambowskim, Lipeckiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzaństwa, Radcy Dworu *Zamiatinowi*; Kijowskim, zostającemu przy Kijowskim Wojennym Gubernatorze Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Szambellanowi Dworu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Radcy Dworu Xięciu *Kudaszewu*; Astrachańskim, Urzędnikowi do szczególnych poleceń Ministerjum Spraw Wewnętrznych, Radcy Dworu *Pfelerowi*; Kazańskim, uwolnionemu ze służby z Korpusu Zandarmow Pótkownikowi *Walkiewiczowi*, z przemianą rangi wojskowej na odpowiednią cywilną; Niżegorodzkim, zostającemu bez obowiązku, byłemu Radcy i Naczelnikowi pierwszego Oddziału Głównego Zarządu Syberyi zachodniej, Radcy Dworu *Panowu*; Wor-

ваніемъ его въ соответствующій гражданскій чинъ; Нижегородскимъ, состоящему не у дѣль, бывшему Совѣтникомъ и Начальникомъ перваго Отдѣленія Главнаго Управленія Западной Сибири, Надворному Совѣтнику *Панову*; Воронежскимъ, Совѣтнику Орловскаго Губернскаго Правленія, Коллежскому Совѣтнику *Алферову*; Тверскимъ, причисленному къ Министерству Внутреннихъ Дѣль, Статскому Совѣтнику *Глушкову*; Костромскимъ, прикомандированному изъ Министерства Иностранныхъ Дѣль къ Московскому Военному Генералъ-Губернатору, Коллежскому Совѣтнику *Бороздину*; Псковскимъ, состоящему при V Отдѣленіи Собственной Канцеляріи Его Императорскаго Величества, отставному Полковнику *Кожевникову*, съ переименованіемъ его въ соответствующій гражданскій чинъ; Владимірскимъ, Гороховецкому Уздному Предводителю Дворянства, отставному Гвардіи Ротмистру *Кожину*, съ переименованіемъ его въ Надворные Совѣтники; Рязанскимъ, состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Внутреннихъ Дѣль, Коллежскому Совѣтнику *Бухало*.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія его, въ 18-й день Января, Высочайше повелѣть соизволилъ: избраннаго Дворянствомъ Харьковской Губерніи въ должность Почетнаго Попечителя тамошней Гимназіи, на текущее трехлѣтіе, отставнаго Полковника *Шретера*, въ сей должности утвердить. (С. П.)
Высочайшіе Указы, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данныя Правительствующему Сенату.

1) 1837 Декабря 31. „Желая преподать способы къ возвышенію благосостоянія города Полоцка и умноженію народонаселенія оного, признали Мы за полезное, по представленію Министра Внутрен. Дѣль, рассмотрѣнному въ Комитетѣ Министровъ, даровать купцамъ, ремесленникамъ и мѣщанамъ того города, Христіанскаго исповѣданія, на десять лѣтъ, начиная съ 1-го Января 1839 по 1-е Января 1849 года, нижеслѣдующія льготы:

1) Съ купцовъ всѣхъ трехъ гильдій, Христіанскаго исповѣданія, записанныхъ нынѣ въ городѣ Полоцкѣ и имѣющихъ тамъ постоянное жительство, взимать въ теченіи пяти лѣтъ только половину установленной гильдейской повинности. Сію же льготу распространить на мѣщанъ Христіанскаго исповѣданія, постоянно въ городѣ Полоцкѣ жительство имѣющихъ, въ платежѣ ими подушныхъ податей.

2) Съ вновь записывающихся Христіанскаго исповѣданія въ купцы и мѣщане сего города изъ другихъ губерній, если они построятъ собственные дома, вовсе не взимать: съ первыхъ, гильдейскихъ повинностей, а съ послѣднихъ подушныхъ податей, со времени окончанія сихъ строеній въ теченіи грѣхъ лѣтъ; по прошествіи же оныхъ обложить платежемъ половины повинностей и податей, такъ, чтобы вообще такое облегченіе, включительно съ тремя свободными годами, не продолжалось далѣе срока десятилѣтней льготы. Сроки льготы считать во всякомъ случаѣ съ 1-го Января того года, въ который они записались въ купцы и мѣщане. Права гильдейскія и освобожденіе отъ платежа податей съ вышеозначенными льготами, давать за построенные вновь дома по мѣрѣ капиталовъ, на оныя употребленныхъ, именно: за домъ, стоящій не менѣе осьми тысячъ, права третьей, за стоящій не менѣе двадцати тысячъ второй, а за стоящій пятьдесятъ тысячъ рублей и болѣе первой гильдіи; за домъ же, стоящій не менѣе пяти тысячъ рублей, освобожденіе отъ платежа подушныхъ податей.

3) Съ тѣхъ, кои пожелаютъ во время 10-лѣтнихъ лѣтъ устроить въ городѣ Полоцкѣ какіе либо значительные заводы и фабрики, не взимать гильдейскихъ въ казну повинностей въ теченіи 10 лѣтъ, со времени устройства заведенія. О дарованіи сей льготы они должны обращаться къ мѣстному Начальству, а оное представлять Министру Финансовъ на утвержденіе.

4) Купцамъ, кои на основаніи вышеозначенныхъ правилъ, запишутся въ какую либо изъ гильдій, дозволить пользоваться правами сихъ гильдій повсемѣстно.

Правительствующій Сенатъ неоставить учинить зависящія отъ него распоряженія къ приведенію сего въ исполненіе.

II) 1838 г. Января 7. „Съ выселеніемъ Евреевъ изъ Николаева и Севастополя по видамъ административнымъ, открылась необходимость усилить Христіанское народонаселеніе сихъ городовъ и въ особенноти привлечь туда торговое и ремесленное сословія. Для облегченія къ сему способамъ и вообще для улучшенія городовъ Николаева и Севастополя, признали Мы за полезное, по представленію Министра

незкимъ, Радѣцъ Орловскаго Рządu Губерніалнаго, Радѣцъ Kollegialnemu *Alfierowu*; Твѣрскимъ, przyłączonemu do Ministerium Spraw Wewnętrznych, Радѣцъ Stanu *Hluzzkowu*; Костромскимъ, przykomenderowanemu z Ministerium Spraw Zewnętrznych do Moskiewskiego Wojennego Jenerał Gubernatora, Радѣцъ Kollegialnemu *Borozdinowi*; Псковскимъ, zostającemu przy V Oddziale Własney Jego Cesarskiej Mości Kancelaryi, odstawnemu Półkownikowi *Kożewnikowu*, z przemianą rangi woyskowej na odpowiednią cywilną; Włodzimierskimъ, Horochowieckiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzaństwa, odstawnemu Rotmistrzowi Gwardyi *Kożynowi*, z przemianowaniem go na Радѣцъ Dworu; Рязанскимъ, zostającemu w wiedzy Ministerium Spraw Wewnętrznych, Радѣцъ Kollegialnemu *Buchalo*.

— CESARZ JEHO MOŚĆ, po nastawem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek jego przedstawienia, dnia 18-go Stycznia, Naywyżey rozkazać raczył: obranego przez Dworzaństwo Gubernii Charkowskiej na obowiązek Honorowego Kuratora tamecznego Gimnazyum, na bieżące trzy lata, odstawnego Półkownika *Szretera*, na obowiązku tym utwierdzić. (P. P.)

— Naywyższe Uказы, z Własnoręcznym JEHO CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, dane Rządzącemu Senatowi:

I) 1837 r. Grudnia 31-go. „Chcąc podać sposoby do podniesienia dobrego bytu miasta Połocka i pomnożenia jego ludności, uznaliśmy za użyteczną, po przedstawieniu Ministra Spraw Wewnętrznych, rozpatrzonem w Komitecie Ministrów, darować kupcom, rzemieślnikom i mieszczanom tego miasta, wyznania Chrześcijańskiego, na dziesięć lat, zaczynając od 1-go Stycznia 1839 do 1-go Stycznia 1849 roku, ulgi następujące:

1) Od kupców wszystkich trzech gild wyznania Chrześcijańskiego, zapisanych teraz w mieście Połocku, i mających tam stałe zamieszkanie, pobierać w przeciągu pięciu lat tylko połowę ustanowionej powinności gildyiny. Tęż ulgę rozciągnąć na mieszczan, wyznania Chrześcijańskiego, stałe w mieście Połocku zamieszkanie mających, w płaceniu przez nich podatków podusznych.

2) Od nowo-zapisujących się wyznania Chrześcijańskiego do stanu kupieckiego i mieszczanckiego tego miasta z Gubernij innych, jeżeli wybudują własne domy, zupełnie nie pobierać: od pierwszych, powinności gildyiny, a od ostatnich, podatków podusznych, od czasu ukończenia tych zabudowań w przeciągu trzech lat, po upływie których zobowiązać do płacenia połowy powinności i podatków, tak, żeby w ogólności ta ulga, łącznie z trzema latami swobody, nie trwała dłużej nad termin ulgi dziesięcio-letniej. Terminy ulgi w każdym razie liczyć od 1-go Stycznia tego roku, w którym się zapisali do kupców i mieszczan. Prawa gildyiny i uwolnienie od płacenia podatków z wyżej opisanimi ulgami, dawać za nowo-wybudowane domy w miarę kapitałów, na nie wyłożonych, mianowicie: za dom, kosztujący nie mniej osmiu tysięcy, prawa trzeciej, za kosztujący niemniej dwudziestu tysięcy, drugiej, a za kosztujący pięćdziesiąt tysięcy rubli i więcej, pierwszej gildy; za dom zaś, kosztujący niemniej pięciu tysięcy rubli, uwolnienie od płacenia podatków podusznych.

3) Od tych, którzy zechcą w czasie 10-ciu lat ulgi wybudować w mieście Połocku jakiegokolwiek znaczne zaprowadzenia i fabryki, nie pobierać gildyinych do Skarbu powinności przez ciąg 10-ciu lat, od czasu urządzenia fabryki. O darowaniu tey ulgi powinni oni udawać się do Zwierzchnosci miejscowej, a tą przedstawiać Ministrowi Skarbu na utwierdzenie.

4) Kupcom, którzy na osnovie wyżej opisanych prawideł, zapiszą się do którejkolwiek z gild, dozwolili użytkować z praw tych gild w całym Państwie.

Rządzący Senat nie omieszka uczynić zależących ze swej strony rozporządzeń ku przyprowadzeniu tego do skutku.

— II) 1838 r. 7-go Stycznia. „Za wyprawieniem żydów z Nikołajewa i Sewastopola, dla widoków administracyjnych, okazała się konieczność powiększenia Chrześcijańskiej ludności tych miast, a szczególniej ściągania tam stanu handlowego i rzemieślniczego. Dla ułatwienia ku temu sposobów i w ogólności dla ulepszenia miast Nikołajewa i Sewastopola, uznaliśmy za pożyteczną, na przedstawienie Ministra

Внутреннихъ Дѣлъ, рассмотрѣнному въ Комитетѣ Министровъ, даровать купцамъ и ремесленникамъ сихъ городовъ на десять лѣтъ, начиная съ 1-го Января 1838 по 1-е Января 1848 года, нижеслѣдующія льготы:

1) Съ купцовъ всѣхъ трехъ гильдій, записанныхъ нынѣ въ городахъ Николаевѣ и Севастополь и имѣющихъ тамъ постоянное жительство, взимать въ теченіе пяти лѣтъ только половину установленной гильдейской повинности.

2) Со вновь записывающихся въ купцы сихъ городовъ изъ другихъ губерній, если они построятъ собственные дома, вовсе не взимать гильдейской повинности со времени окончанія сихъ строеній, въ теченіи трехъ лѣтъ, а по прошествіи оныхъ обложить также лишь половиною гильдейскихъ повинностей, такъ чтобы вообще такое облегченіе, включительно съ тремя совершенно свободными годами, не продолжалось далѣе срока десятилѣтней льготы. Срокъ сей льготы считать во всякомъ случаѣ съ 1-го Января того года, въ который кто запишется въ купцы Севастополя или Николаева. Права гильдейскія за построенные вновь дома, съ вышеозначенными льготами, давать по мѣрѣ капиталовъ, на оныя употребленныхъ, а именно: за домъ, стоящій не менѣе осьми тысячъ рублей, права третьей, не менѣе двадцати тысячъ — второй и не менѣе пятидесяти тысячъ — первой гильдій.

3) Купцамъ, кои на основаніи вышеозначенныхъ правилъ запишутся въ первую и вторую гильдій, дозволить пользоваться правами сихъ гильдій повсемѣстно.

4) Съ тѣхъ, кои пожелаютъ во время десятилѣтнихъ лѣтъ устроить въ городахъ Николаевѣ и Севастополь какіе либо значительные заводы и фабрики, не взимать гильдейскихъ въ казну повинностей въ теченіе десяти лѣтъ со времени устройства заведенія. О дарованіи сей льготы они должны обращаться съ просьбами къ мѣстному Начальству, а оное представлять Министру Финансовъ на утвержденіе.

5) Вновь поселяющимся въ городахъ Николаевѣ и Севастополь ремесленникамъ оказывать тамъ въ теченіе льготныхъ лѣтъ съ 1838 по 1848 годъ облегченія въ разныхъ личныхъ и денежныхъ городскихъ повинностяхъ по усмотрѣнію мѣстнаго Начальства, а съ тѣхъ, которые построятъ собственные дома, съ окончанія постройки, вовсе не взимать въ казну три года никакихъ податей и по прошествіи оныхъ обложить лишь половиною платежемъ податей, съ тѣмъ однако же, чтобы вообще такое облегченіе включительно съ тремя совершенно свободными годами, не продолжалось далѣе срока десятилѣтней льготы.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить зависящія отъ него распоряженія къ приведенію сего въ исполненіе.

III) Января 9. „Указомъ Правительствующему Сенату, въ 22-й день Іюля 1822 года даннымъ, учрежденъ былъ здѣсь особенный Комитетъ, подъ именемъ Сибирскаго. Ему поручено было: подробно разсматривать общія и частныя предположенія по устройству Сибирскаго края и представлять заключенія свои непосредственно Намъ; руководствовать Главныя Сибирскія Управленія по приведенію въ дѣйствіе какъ учреждений и разныхъ Уставовъ, въ 1822 году для Сибири изданныхъ, такъ и послѣ того утверждаемыхъ Намъ положеній къ тому же краю относящихся; для сего повелѣно было, Сибирскимъ Генералъ-Губернаторамъ состоять въ прямомъ сношеніи съ симъ Комитетомъ и отчеты ихъ представлять Намъ чрезъ него, а Министерствамъ вносить въ сей же Комитетъ всѣ вопросы, имѣющіе связь съ новымъ устройствомъ Сибири. На сихъ основаніяхъ, Комитетъ сей существовалъ подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Намимъ доселѣ и дѣйствовалъ по Намимъ разрѣшеніямъ. Нынѣ, какъ главная цѣль существованія его, введеніе Учрежденія и уставовъ 1822 года въ полное дѣйствіе, уже достигнута: то Мы признали удобнымъ, дѣла его подчинить общему порядку распределенія Государственныхъ дѣлъ, и въ слѣдствіе сего Повелѣваемъ:

1) Сибирскій Комитетъ закрыть.

2) Архивъ и всѣ свѣдѣнія о Сибири, въ немъ находящіяся, передать въ Канцелярію Комитета Министровъ.

3) Всѣ предположенія и вопросы, въ Сибирскій Комитетъ вступавшія, впредь вносить въ Государственный Совѣтъ и Комитетъ Министровъ по принадлежности.

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что съ открытіемъ работъ по устройству шоссе отъ Риги чрезъ Митаву

Spraw Wewnętrznych, rozpatrzone w Komitecie Ministrów, darować kupcom i rzemieślnikom miast tych na dziesięć lat, zaczynając od 1-go Stycznia 1838 do 1-go Stycznia 1848 roku, ulgi następujące:

1) Od kupców wszystkich trzech gild, zapisanych teraz w miastach Niokołajewie i Sewastopolu i mających tam stałe zamieszkanie, pobierać w przeciągu pięciu lat tylko połowę ustanowionej powinności gildyiny.

2) Od nowo zapisujących się na kupców tych miast z innych Gubernij, jeżeli wybudują własne domy, zupełnie nie pobierać powinności gildyiny od czasu ukończenia tych zabudowań, w przeciągu trzech lat, a po ich upływie zobowiązać do płacenia także tylko połowy powinności gildyiny, tak, żeby w ogólności ta ulga, łącznie z trzema zupełnie swobodnymi latami, nie trwała dłużej nad termin ulgi dziesięcioletniej. Termin ten ulgi liczyć w każdym razie od 1-go Stycznia tego roku, w którym kto się zapisze na kupca Sewastopolskiego albo Niokołajewskiego. Prawa gildyiny za nowo postawione domy, z wyżej pomienionymi ulgami, dawać w miarę kapitałów, na nie użytych, mianowicie: za dom, nie mniej osmiu tysięcy rubli kosztujący, prawa trzeciej, nie mniej dwudziestu tysięcy — drugiej, i nie mniej pięćdziesięciu tysięcy — pierwszej gildy.

3) Kupcom, którzy na osnowie wyżej opisanych prawideł zapiszą się do pierwszej i drugiej gild, dozwolić użytkować z praw tych gild w całym państwie.

4) Od tych, którzy zechcą w czasie dziesięciu lat ulgi, założyć w miastach Niokołajewie i Sewastopolu jakiegokolwiek znaczne zaprowadzenia i fabryki, nie pobierać do skarbu powinności gildyiny przez ciąg dziesięciu lat od czasu urządzenia zakładu. O darowanie tej ulgi powinni udawać się z prośbami do Zwierzchności miejscowej, a ta przedstawiać Ministrowi Skarbu na utwierdzenie.

5) Nowo osiadającym w miastach Niokołajewie i Sewastopolu rzemieślnikom, świadczyć tam w przeciągu ulgi od roku 1838 do 1848 pomoce w różnych osobistych i pieniężnych powinnościach mieskich, podług uwagi Zwierzchności miejscowej, a od tych, którzy własne wybudują domy, od ukończenia budowy, zupełnie nie pobierać do skarbu przez trzy lata żadnych podatków, a po upływie ich zobowiązać do płacenia połowy tylko podatków, z zastrzeżeniem, ażeby w ogólności ta ulga łącznie z trzema zupełnie wolnymi latami, nie trwała dłużej nad termin ulgi dziesięcioletniej.

Rządzący Senat nie omieszka uczynić zależących od siebie rozporządzeń ku przyprowadzeniu tego do skutku.” (G.S.)

III. D. 9 tegoż m. „Ukazem danym Rządzącemu Senatowi w dniu 22 Lipca 1822 roku, ustanowiony tu był oddzielny Komitet pod nazwaniem Syberyjskiego. Polecono mu było, szczegółowie roztrząsać tak ogólne, jak i częściowe projekta, dążące do urządzenia Syberyi, przedstawiać zdania swoje Nam bezpośrednio, i wskazywać Głównym w Syberyi Zarządom sposób, w jaki mają być uskutecznione, tak rozmaite ustawy dla tego kraju wydane w roku 1822, jak i późniejsze przez Nas zatwierdzone postanowienia; w tym celu Jenerał-Gubernatorowie Syberyi odebrali rozkazy, iżby się wprost z Syberyjskim Komitetem komunikowali i przezeń Nam zdawali sprawę, Ministerstwow zaś zalecono, iżby do tego Komitetu wnosili wszystkie zapytania, tyczące się nowego urządzenia Syberyi. Na tych zasadach, Komitet ten istniał pod bezpośrednią wiedzą Naszą dotąd, i działał stosownie do Naszych wyroków. Dziś, kiedy już główny cel jego bytu, to jest: przyprowadzenie Organizacyi i Ustaw z roku 1822 do zupełnego skutku, osiągnięty został, uznaliśmy za przyzwoitą, interessa w nim toczące się poddać pod ogólny porządek podziału interesów Państwa, i w skutek tego rozkazujemy:

1) Komitet Syberyjski zamknąć.

2) Archiwa i wszelkie o Syberyi podania, w nim znajdujące się, oddać do Kancellaryi Komitetu Ministrów.

3) Wszelkie projekta i zapytania, jakie dotąd wchodziły do Komitetu Syberyjskiego, wnosić na przyszłość do Rady Państwa i Komitetu Ministrów, co do którego należy.” (T. P.)

— Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że za rozpoczęciem robot około wybudowania Szosse z Rygi przez Nitawę do granicy Gu-

до границы Виленской Губерніи, земли и нѣкоторыя строенія, принадлежащія мызѣ Фискальсгофъ, Всемилоствѣйше пожалованной на 12 лѣтъ г. Митавѣ, назначены подъ шоссеиною линію, а пахатнымъ полямъ мызы Вирцау, состоящей въ 50 лѣтнемъ владѣніи Ея Королевскаго Высочества Герцогини Генриеты Виртембергской, дѣлается поврежденіе добываніемъ гравіа. Какъ въ подобныхъ случаяхъ, частнымъ владѣльцамъ производится вознагражденіе на основаніи Высочайше утвержденного 7 Іюня 1833 г. мнѣнія Государственнаго Совѣта; то и возникъ вопросъ: слѣдуетъ ли производить оцѣнку вѣсьмъ казеннымъ землямъ и мызамъ, отходящимъ подъ Рижское шоссе, или только тѣмъ, кои пожалованы въ аренду, и изъ какого источника надлежитъ производить вознагражденіе какъ въ томъ, такъ и въ другомъ случаѣ, если оное признано будетъ необходимымъ. Получивъ о семъ увѣдомленіе отъ Г. Рижскаго Военнаго Губернатора, Лифляндскаго, Естляндскаго и Курляндскаго Генераль-Губернатора, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, по сношеніи съ Г. Министромъ Финансовъ и Временнымъ Совѣтомъ для управленія Департаментомъ Государственныхъ Имуществъ, входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, по положенію коего Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Оцѣнку убытковъ казеннымъ землямъ и мызамъ, кои не состоятъ въ арендномъ владѣніи, отошли подъ Рижское шоссе, или подверглись какому либо ущербу, не производить, а оцѣнивать тѣ убытки, кои при семъ случаѣ причинены землямъ и мызамъ аренднымъ, съ тѣмъ, чтобы оцѣнка сія ограничена была собственно ущербомъ арендатору отъ занятія линіею шоссе земель, засѣянныхъ хлѣбомъ, или пахатныхъ и находившихся подъ хозяйственными строеніями, или заведеніями, или же лугами и другими угодьями, при чемъ принимать въ соображеніе остающійся срокъ аренднаго права и время, въ которое приступлено къ сооруженію шоссе чрезъ тѣ, или другія арендныя земли. 2) Землямъ, кои могутъ быть безъ неудобства замѣнены другими близъ лежащими угодьями, никакой оцѣнки не дѣлать. 3) Оцѣнку производить на тѣхъ же основаніяхъ, коими руководствуются при вознагражденіи частныхъ владѣльцевъ, по случаю отчужденія ихъ собственности на Государственное, или общественное употребленіе, или за причиненныя оной убытки. 4) Вознагражденіе арендаторовъ за убытки, въ 1 пунктѣ означенныя, обрабатывать на основаніи 356 ст. прод. Св. Зак. т. 10 Зак. Граж., на тѣ суммы, на кои относятся расходы по сооруженію шоссе. И 5) На сихъ основаніяхъ произвести оцѣнку и вознагражденіе убытковъ, по случаю устройства шоссе, мызами Фискальсгофъ и Вирцау понесенныхъ, принявъ оныя въ руководство по вѣсьмъ Губерніямъ, гдѣ съ сооруженіемъ шоссе будетъ причиняемъ подобный ущербъ другимъ, пожалованнымъ въ аренду имѣніямъ. (Оуб. Прав. Сен. 26-го Января 1838 г.) (С. В.)

Варшава, 24-го Февраля.

Смертные останки усопшаго Архіепископа Хороманскаго, Митрополита Варшавскаго, выставленные въ большой залъ Брюлевскаго дворца, посѣщало множество народа всѣхъ сословій, сѣтующаго о чувствительной потерѣ, которую Церковь и край понесли по случаю кончины своего Архипастыря. Вынесеніе тѣла изъ дворца въ костелъ Св. Креста происходило вчерашняго числа по полудни. Печальный обрядъ сей совершалъ Епископъ Плоцкій, Павловскій, предшествуемый здѣшнимъ духовенствомъ, воспитанниками учебныхъ заведеній, цеховыми сословіями и проч. За гробомъ шествовать изволилъ Его Святлостъ Намѣстникъ Князь Варшавскій, потомъ слѣдовали высшіе чины военнаго и гражданскаго вѣдомствъ, чиновники разныхъ присутственныхъ мѣстъ, и множество народа, наполняющаго всѣ улицы, по которымъ слѣдовало печальное шествіе. Обширное зданіе костела Св. Креста, освѣщенное множествомъ свѣчей, едва могло вмѣстять въ себѣ малое число тѣхъ, кои спѣшили отдать усопшему Архипастырю послѣдній христіанскій долгъ. Сегодня будетъ совершена, въ томъ же костелѣ, по усопшемъ панихида. (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 21-го Февраля.

Большая ревія нашего войска близъ Берлина, о которой говорили въ прошломъ году, будетъ происходить въ настоящемъ; Король назначилъ уже полки, которые будутъ въ ней участвовать.

Кельнъ, 17-го Февраля.

Сего м. 13 ч. близъ Цюльпиха пролетали дикіе Лебеди числомъ около 20 и скоро потомъ спустились на землю, вѣроятно утомившись отъ продол-

бернии Вилеиской, grunta iniektore budowy, należące do folwarku Fiskalshofu, Nayłaskawiey nadanego na 12 lat dla m. Nitawy, przeznaczone są pod linią szosse, (a orome grunta folwarku Wircau, zostającego w 50 - letniem wladaniu JEY KRÓLEWSKIEY WYSOKOŚCI HIĘŻNY HENRYETY WIRTEMBERSKIEY, doznają uszkodzenia przez dobywanie żwiru. Ponieważ w takich zdarzeniach, prywatnym właścicielom czyni się wynagrodzenie na osnowie Naywyżey utwierdzoney 7-go Czerwca 1833 roku Opinii Rady Państwa, przeto wynikło zapytanie: czy należy czynić oszacowanie wszystkich skarbowych gruntow i folwarkow, odchodzących pod Ryzkie szosse, czyli tych tylko, które zostały nadane w dzierżawę, i z jakiego źródła należy czynić wynagrodzenie, tak w tém, jako i w drugimъ zdarzeniu, jeżeli to uznane będzie za konieczne. Otrzymawszy o tém wiadomienie od P. Ryzkiego Wojennego Gubernatora, Finlandzkiego, Estońskiego i Kurlandzkiego Jenerał-Gubernatora, P. Minister Spraw Wewnętrznych, po zniesieniu się z P. Ministrem Skarbu i Radą Czasową dla Zarządu Departamentu Majątków Państwa, uczynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, po którego postanowieniu Cesarz JEgo Mość, Naywyżey rozkazać raczył: 1) Oszacowania ubytkow skarbowych gruntow i folwarkow, które, nie zostając w dzierżawném posiadaniu, odeszły pod Ryzkie szosse, albo uległy jakimukolwiek uszczerbkowi nie czynić, ale oceniąc te ubytki, które w tymъ razie zostały rządzone grunтом i folwarkomъ dzierżawnymъ, z zastrzeżeniem, ażeby to oszacowanie było ograniczone właściwie uszczerbkiemъ dzierżawcy, rządzonemъ przez zajęcie grunтow pod linią szosse, zbożemъ zasianych, albo oromych i znajdujących się pod gospodarskimi zabudowaniami, albo zakładami, lub też łakami i innymi dogodnościami, przy czémъ mieć na względzie pozostający terminъ dzierżawnego prawa i czas, w którymъ przystąpiono do zbudowania szosse przez te lub inne grunta dzierżawne. 2) Gruntow, które mogą bydź bez niedogodności zamienione innemi blisko leżącemi grunтami, żadnego oszacowania nie czynić. 3) Oszacowanie czynić na tychże osnowach, jakichъ się trzymają przy wynagrodzeniu prywatnychъ właścicieli, z powodu wzięcia ichъ własności na własność Państwa, albo na użytek publiczny, albo za rządzone jey straty. 4) Wynagrodzenie dzierżawcówъ за ubytki, w 1-m punkcie pomienione, odnosić, na osnowie 356 artykułu dalszego Ciągu Połączenia Praw T. 10 Praw Cywilnych, na te sumy, do których się odnoszą rozchody na budowanie szosse. I 5) Na tychъ zasadachъ uskutecznić oszacowanie i wynagrodzenie ubytkow, z powodu wyprowadzenia szosse, przez folwarki Fiskalshof i Wircau poniesionych, trzymając się ichъ we wszystkichъ Guberniach, gdzie przy budowaniu szosse będzie rządzone takowy ubytekъ innymъ, nadanymъ w dzierżawę majątkomъ. (Op. przez Rz. Sen. 28 Stycz. 1838 r.) (G. S.)

Warszawa 24-go Lutego.

Zwłoki ś. p. JW. Arcy-Biskupa Metropolity Warszawskiego, Choromańskiego, wystawione na widok publiczny w głównej sali pałacu Brühlowskiego, odwiedane były ciągle licznie przez osoby wszelkiego stanu, czujące nader dotkliwą stratę, jaką przez zgon tego męża, Kościół i kraj ponoszą. Przeniesienie zwłok tych z pałacu Brühlowskiego do kościoła Ś. Krzyża nastąpiło na dniu wczorajszym, po południu. Dopełnił tego smutnego obrzędu JW. Pawłowski, Biskup Płocki, poprzedzany przez nader liczne Duchowieństwo, uczniów szkół, cechy, it. d. Za truną postępować raczył JO. Xięże Warszawski, Namiestnik Królewstwa; dalej szły najznakomitsze osoby, tak cywilne, jako i wojskowe, urzędnicy wszelkich stopni, wreszcie lud pobożny, który zaległ wszystkie ulice, przez które żałobny orszakъ postępował. Obszerny gmachъ Ś-to-Krzyżskiego kościoła zajął rzesistémъ światłemъ i za ledwie pomieścić zdołał małą liczbę tych, którzy pragnęli oddać zmarłemu Arcy-Pasterzowi ostatnią Chrześcianańską przysługę. Dziś za duszę jego odbędzie się żałobne nabożeństwo w tymże kościele. (G.R.K.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 21-go Lutego.

Wielka rewija woyska naszego pod Berlinem, o której już w roku zeszłymъ mówiono, będzie miała miejsce w teraźniejszymъ; Królъ wyznaczyłъ już półki, które w niej udziałъ mieć będą.

Kolonia, 17 Lutego.

Dnia 13 b. m. przelatowały nie daleko Zülpich, dzikie łabędzie, którychъ było około 20, i spuściły się nie długo potemъ na ziemię, zapewne z powodu wielkie-

жительнаго пути. Два мальчика увидѣвъ это, подско-чили къ лебедямъ и одного изъ нихъ удалось поймать живымъ. Онъ принадлежитъ къ породѣ названной у Мейера *Cygnus melanorchynchus*; длина его отъ конца хвоста до конца носа 4 фута 6 дюйм., а ширина распущенныхъ крыльевъ 7 футовъ 1 дюйм. парижской мѣры; вѣситъ онъ 20 фун. по берлинскому вѣсу. Надѣются сохранить его живымъ.

— Кромѣ трехъ мѣстъ, именно подъ Ресомъ, Ксантепомъ и Дюссельдорфомъ, замерзъ весь Рейнъ отъ Эммериха до Гитторфа; въ Нидерландахъ онъ также замерзъ. При Зонсѣ и Гаммѣ составилъ огромный валь изо льда, а между Бенральгомъ и Дюссельдорфомъ на шоссе стоитъ вода.

Познань, 20-го Февраля.

Полученныя изъ разныхъ странъ здѣшней Области извѣстїя, единогласно сообщаютъ, что сильныя въ последнее время морозы, доходившіе 9 Января до 21 град. по Реомюру, всѣхъ земледѣльцевъ заставили опасаться, что слабыя ржавые отростки, особливо на легкихъ почвахъ, по причинѣ продолжительнаго недостатка снѣга, могутъ потерпѣть. Много ягнятъ замерзло а мѣстами даже и рогатый скотъ. Недостатокъ корма также чувствителенъ и по той причинѣ, что померзла картофель; недостатокъ особенно постигаетъ бѣдный классъ жителей. Воздухъ также имѣлъ вредное вліяніе на здоровье и многие страдали воспаленіемъ. — Во многихъ мѣстахъ производились публичные склады для пособія бѣднымъ во время большихъ морозовъ и они большею частію имѣли желаемый успѣхъ; кромѣ того, богатые старались почти вездѣ снабжать бѣдныхъ деревомъ, одеждою и продовольствіемъ. (G. C.)

Франція.

Парижъ, 16-го Февраля.

Полиція усердно занимается изслѣдованіемъ тайныхъ игорныхъ банковъ. За нѣсколько дней въ судѣ смирительной полиціи производилось дѣло Гг. *Руссо* и *Лафита*, хозяевъ такого банка въ улицѣ *Шабанне*, а также ихъ помощниковъ Гг. *Лариволиеръ*, *Андиберъ* и *Констанъ*. Судъ приговорилъ Гг. на *Руссо* къ 6,000 фр. пени и 5-мѣсячному аресту, втораго къ 3,000 фр. пени и 3-мѣсячному заключенію, помощниковъ же къ уплатѣ 1,000 фр. и 3-мѣсячному аресту.

— Увѣдомляютъ изъ Руэна отъ 13-го ч. с. м. что едва началъ нѣсколько дней наслаждаться оттепелью и свободнымъ судоходствомъ по Сенѣ, какъ опять вдругъ наступили столь сильныя морозы, что Сена опять покрылась льдомъ и судоходство прекратилось. О томъ же увѣдомляютъ изъ Нантеса и Гавра.

— *Courrier français* увѣдомляетъ, что сообразныя распоряженія Маршала *Вале*, имѣли то послѣдствіе, что Эмиръ *Абдель-Кадеръ*, найдя вездѣ неожиданно войско въ готовности, вдругъ отменилъ свои намѣренія и виды, притомъ сдѣлался гораздо покорнѣе. — Маршалъ *Вале* выздоравливаетъ и все болѣе привыкаетъ жить въ Алжирѣ. Онъ отложилъ свой отъѣздъ во Францію, но напротивъ писалъ къ дочери приглашая ее къ себѣ.

— Съ Испанскихъ границъ получены слѣдующія извѣстїя: Бригадиръ *Редулинъ* далъ приказъ, что дома Карлистскихъ выходцевъ, которые невозвратятся въ свои корпусы, будутъ уничтожены. — По послѣднимъ письмамъ изъ Мадрита отъ 7 Февраля, Военный Министръ Генералъ *Каратала*, подалъ въ отставку, не находя средствъ къ улучшенію состоянія своей части. Между тѣмъ Министру Финансовъ дѣла пошли удачнѣе, и онъ успѣлъ собрать такую сумму, что имѣть въ казнѣ наличныхъ денегъ для уплаты за 3 мѣсяца жалованья для всей арміи. — Тамъ же говорили, что *Гарсія* разбилъ Христиносовъ, и присовокупляютъ къ тому слѣдующія подробности: *Паллосъ* отлучась отъ *Гарсіи* вступилъ въ Марасателъ, что заставляло думать, что онъ хотѣлъ двинуться къ *Цудадъ-Реалю*. Христиносы желая симъ воспользоваться, погнались въ слѣдъ за нимъ съ колонною изъ тысячи человекъ, находившеюся въ *Огилло* и *Ла-Калера*, какъ между тѣмъ *Гарсія* ночью обошелъ горы, напалъ съ тылу на Христиносовъ, въ ту минуту, когда они дѣлали атаку на *Паллоса*, отъ чего находясь между двумя огнями, они истреблены совершенно. Всѣ пали на мѣсть кромѣ 300 чел. взятыхъ въ плѣнъ. — Изъ Ст. Себастьяна увѣдомляютъ отъ 7 Февраля, что Генералы *О'Доннелъ* и *Хохмусъ* имѣя подъ командою 1,700 чел., при вылазкѣ близъ Гуэтарїи, совершенно разсыпали тамъ Карлистовъ. Карлистскій отрядъ остановился въ деревнѣ *Серонсъ*, между Гуэтарїи и Орїо, однако вытѣсненъ оттуда Генераломъ *Хохмусомъ*, подкрѣпленнымъ отрядомъ Англійскихъ матросовъ.

17-го Февраля.

Палата Перовъ приняла вчера проектъ закона

го змѣченія дълга вѣдровка. Двѣхъ хлопцовъ видяъ то, поспѣшило къ лебедямъ, изъ которыхъ удадо сїа имъ одного живцемъ до-тач. Jest on z gatunku zwanego u Meyera: *Cygnus melanorchynchus*, Czarnodziób, także Łabędź śpiewak; długość jego od końca ogona do końca dziobu, wynosi 4 stopy 6 cali, a szerokość rozłożonych skrzydeł 7 stóp 1 cal miary paryzkiej; wazży 20 funtów berlińskich. Jest nadzieja, że będzie przy życiu utrzymany.

— Z wyjątkiem trzech punktów, to jest: pod Rees, Xanten i Düsseldorf, stanął cały Ren od Emmerich, aż do Hittorf; w Niderlandach także zamarzał. Pod Sons i Hamm utworzył się dość znaczny wał z lodu, a między Benralh i Düsseldorf stoi woda na szosie.

Poznań, 20 Lutego.

Nadeszły z różnych okolic tutejszego departamentu wiadomości, w tém się zgadzają, iż gwałtowne mrozy w ostatnich czasach, które na d. 9 Stycznia do 21 stopni Réaumur dochodziły, nabawiły wszystkich rolników obawy, że delikatne kiefka żyta, mianowicie na lekkich, gruntach z powodu niedosć wczesnego ukazania się sniegu, mogły ućierpieć. Wiele jagniat pomarzło, a miejscami nawet i rogacizna. Brak paszy także się czuć daje, a mianowicie z powodu pomarżnienia kartofli, staje się dotkliwym dla ubogiej klasy mieszkańców. — Na stan zdrowia także powietrze to szkodliwie wpływało i wiele ludzi na zapalenie chorowało. — W wielu miejscach zarządzono składki publiczne dla niesienia pomocy biednym podczas wielkich mrozów, któreto składki po większej części pomyslnym skutkiem uwiecznione zostały; nadto, możniejsi starali się niemal wszędzie opatrywać biedniejszych, w drzewo, odzież i żywność. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 16 Lutego.

Policya zajmuje się szczerze dochodzeniem ukrytych banków szulerskich. Dnia onegdajszego odbyła się sprawa w sądzie policyi poprawczej PP. *Rousseau* i *Lafitte*, właścicieli takiego banku przy ulicy *Chabannais*, tudzież ich pomocników PP. *Larivolière*, *Andibert* i *Constant*. Sąd wydał wyrok skazujący: Pana *Rousseau* na 6,000 fr. kary i na 5 miesięczne uwięzienie; drugiego na 3,000 fr. kary i 3 miesięczne uwięzienia; pomocników na zapłcenie po 1,000 fr. i na 3 miesięczne uwięzienie.

— Donoszą z Rouen pod d. 13 b. m., że zaledwie poczto od dni kilku radować się z nastętej odwilży i wolney żeglugi na Sekwanie, gdy oto nastaly mrozy tak silne, że znowu Sekwana lodowym pokryła się panczerem i żegluga ustała. Toż samo donoszą z Nantes i Havre.

— Podług *Courrier français*, stosowne rozporządzenia Marszałka *Valée*, sprawiły, że Emir *Abdel-Kader*, znalazłszy wszędzie gotowe wojsko, gdzie takowego nie spodziewał się wcale, zmienił od razu zamierzenia i widoki swoje, stał się oraz bez porównania uleglejszym. — Marszałek *Valée* przychodzi znacznie do zdrowia, a pobyt w Algierze staje mu się coraz więcey znośniejszym. Wstrzymał on swoy wyjazd do Francyi, a natomiast pisał do córki, ażeby do niego przyjechała.

— Od granicy hiszpańskiej mamy wiadomości następujące: Brygadyer *Redulin* wydał rozkaz, że domy zbiegów karolistowskich, którzyby w oznaczonym terminie do swych korpusów nie wrócili, będą w perzynę obrócone. — Podług ostatnich listów z Madrytu, daty 7 Lutego, Minister wojny, Jenerał *Caratala* podał się do dymissyi, z przyczyny niemożności znalezienia środków, któremiby stan wydziału swego mógł ulepszyć. Tymczasem Minister Skarbu był szczęśliwszym w usiłowaniach swoich: udało mu się bowiem zebrać tyle fundusów, że ma w kassie gotowe pieniądze na zapłcenie trzymiesięcznego żołdu dla całego wojska. — Tamże mówiono, że *Garcia* pobit Krystynistów, następujące w tym względzie udzielając szczegóły: *Pallillos*, oddzieliwszy się od *Garcii* wszedł do *Marazatal*, co nasuwało myśl, że radby posunąć się w stronę *Ciudad-Real*. Chcąc z tego korzystać Krystyniści, poszli w pogoń za nim z kolumną, wynoszącą tysiąc ludzi, która się znajdowała w *Ohillo* i *La-Calera*; tymczasem zaś *Garcia*, obszedłszy nocną porą góry, uderzył z tyłu na Krystynistów w chwili, gdy oni atakowali *Pallillosa*, przez co wzięci we dwa ognie do szczętu zniszczeni zostali. Nie uszedł z nich ani jeden człowiek, legli wszyscy z wyjątkiem 500 w niewolę poymanych. — Z San Sebastian piszą dnia 7 Lutego, że Jenerałowie *O'Donnel* i *Jochmus*, mając tylko 1,700 ludzi, w wycieczce zrobionej przez nich do *Gueteria*, rozproszyli tamże Karolistów w zupełności. Oddział Karolistów usadowił się w wiosce *Serons* między *Gueteria* i *Orío*, wyparł go atoli stamtąd Jener. *Jochmus*, wspierany przez oddział żołnierzy z marynarki angielskiej.

Dnia 17.

Dnia wczorajszego przyjęła Izba Parów projekt

о пенсіонѣ для Г-жи *Damremont* и ея дѣтей, сдѣлавъ по предложенію Господина *Villemain*, перемѣну въ томъ, что на случай смерти матери, пенсіонъ въ 6,000 фр. останется въ пользу дѣтей не до ихъ совершеннолѣтія, но пожизненно. По этому случаю означенное дѣло еще разъ поступить въ Палату Депутатовъ.

— Министръ Внутреннихъ Дѣлъ предложилъ сегодня въ Палатѣ Депутатовъ проектъ закона, касательно окончанія публичныхъ зданій, какъ *нпр.* церкви Св. Магдалины, монумента при Этоальской заставѣ и нѣсколькихъ другихъ. Для сего потребуется сумма въ 12,136,000 фр.

— Одна изъ газетъ напечатала въ постскриптѣ слѣдующее извѣстіе: Чрезвычайнымъ путемъ получено донесеніе отъ 11-го ч. изъ Мадрита; впрочемъ теперь ужъ не время сообщать оное въ цѣлости. Дѣло въ томъ, что *Санс* и *Пардирасъ*, разбили Карлистскій корпусъ *Базиліа Гарсін*, между Банзою и Убедеою.

18-го Февраля.

Слухъ о министерской перемѣнѣ, хотя былъ столь значителенъ, что имѣлъ вліяніе на пониженіе курса Французскихъ ассигнацій, однако по увѣренію *Courrier français*, неоснователенъ.

— Маршалъ *Султъ* проживающій здѣсь уже нѣсколько дней совершенно здоровъ; вчера посѣщалъ онъ Президента Совѣта Министровъ, Министровъ Финансовъ и Военнаго, и потомъ имѣлъ аудіенцію у Герцога *Орлеанскаго*.

— Число всей Парижской національной гвардіи, состоитъ изъ 60,000 чел. между которыми 1,784 Офицера и 9,500 унтеръ-офицеровъ.

— Правительство объявило слѣдующую депешу изъ Байонны отъ 15 ч.: „*Эспартеро* 8-го ч. возвратился въ Логронью, а 10-го ч. подошелъ къ Лодозѣ. Кажется, что онъ намѣренъ напасть на *Эстеллу*. *Д. Карлосъ* отправляясь въ *Эстеллу* 12-го ч. находился въ Толозѣ. Въ переди его шли 7 батал., чтобы соединиться съ Наварскимъ войскомъ близъ Сольсоны. *Нарваесъ* прибывъ въ Хаэнь принялъ тотчасъ главную команду надъ войскомъ приготовленнымъ противу *Базиліо Гарсін*.“

Тулонъ, 13-го Февраля.

Сегодня вошелъ въ дѣшнюю пристань пароходъ *Сфинксъ*, оставившій 10-го ч. Алжиръ. Теперь всего вѣроятнѣе, что съ *Абделъ Кадеромъ* прекращены будутъ дружественныя отношенія. Утверждаютъ, что депеша отъ Маршала *Вале* къ Правительству очень важны. Новый Губернаторъ охотно остается въ Африкѣ, если только пришлютъ ему войска сколько онъ требуетъ. Адъютантъ Маршала *Вале* весьма поспѣшно отправился въ Парижъ. (G. C.)

А н г л і я.

Лондонъ, 14-го Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи нижней Палаты Сиръ *Валлей* требовалъ представленія переписки съ Франціею, на счетъ завладѣнія Алжира. При чемъ изъяснилъ, что хотя въ мирное время нѣтъ особенной важности въ томъ, кто владѣетъ Алжиромъ, но при военныхъ обстоятельствахъ, это важно потому, что оттуда легко можно угрожать Англійскимъ колоніямъ, въ Сенегалѣ и другихъ мѣстахъ. — Господинъ *Маккиннъ* подкрѣпилъ сіе заключеніе изложеніемъ причинъ побудившихъ Францію къ завоеванію Алжира. Совершенно противнаго имѣнія былъ Министръ иностранныхъ дѣлъ, Лордъ *Пальмерстонъ*, полагавшій, что Англія не въ правѣ спрашивать Францію, какія употреблены ею мѣры къ сохраненію своего достоинства, ибо сама она поступила прежде подобнымъ же образомъ; къ этому онъ присовокупилъ, что не желая входить въ разбирательство того, какъ должно будетъ дѣйствовать въ случаѣ войны, можетъ однако увѣрить Палату, что Французское правительство отнюдь не намѣрено распространять свои границы завоеваніемъ Туниса и Марокко. Этимъ окончены пренія о Алжирѣ, и въ слѣдъ за тѣмъ Сиръ *Валлей* внесъ просьбу въ пользу ткачей Глясковскихъ бумажныхъ фабрикъ. Вчера представлено въ Палату прошеніе за подписаніемъ 27 т. человекъ, объ отмѣненіи закона о нищихъ.

— По предложенію на настоящій годъ штату войска, оно состоитъ будетъ изъ 109,017 чел., т. е. 8,000 болѣе нежели въ прошломъ году.

— Здѣсь получены письма изъ Лиссабона, на основаніи коихъ газета *Times* (не показывая числа) увѣдомляетъ, что Виконтъ *Са да Бандейра* сообщилъ Кортесамъ извѣстіе полученное Правительствомъ, будто *Донъ-Мигуэль* старался выступить на землю въ Португаліи. (G. C.)

— Въ слѣдствіе опять наступившаго холода, Темза вновь выше и ниже моста покрылась льдомъ и всѣ корабли при берегѣ опять замерзли. Вчера термометръ показывалъ 28° по Фаренгейту и при мрач-

до права о пенсії для *Pani Damremont* и ея дѣтей, зъ тѣю одміаню на вніосек Пана *Villemain* утрзіманю, же на прыпадаек сміерци маткі, вызнанчона пенсія 6,000 фр. позостаніе пры дзіечіах, не до ісх пѣлнолетносі, але доżywotніе. Z powodu powyższej зміану, rzecз та раз језзсзе ройдзіе до Ізбу Deputywanych.

— W Ізбу Deputywanych podał dnia dzіsіeyszego Minister Spraw Wewnętrznych projekt do prawa względem ukończenia bndowli publicznych, jakіemi są np. kościół ś. Magdaleny, pomnik przy baryerze *de l'Étoile* і kіlka іnnych. Na to żądana јest summa 12,136,000 фр.

— Jedna z gazet umіeściła w przypіsku, co następuje: „Odebraliśmy drogą nadzwyczajną wiadomość, daty 11 z Madrytu, której dla spóźnionego przyyścia, w tey chwili całkowicie umіeścić nie możemy, że *Sanz* і *Par-diras*, pobili Karolistowski korpus *Bazylego Garcii*, pomiędzy *Banza* і *Ubeda*.“

Dnia 18-go.

Pogłoska o zmianie Ministrów, chociaż tyle miała wagi, że wptynęła na zmniejszenie się kursu papierów francuzkich, јest јednak, jak *Courrier français* zapewnia, zupełnie bezzasadna.

— Marszałek *Soult*, bawiący tu јуж od dni kilku, јest zdrów zupełnie; dnia wczorayszego odwiedził Prezesa Rady Ministrów, Ministra Skarbu і Ministra Woyny, а następnie miał posłuchanie u Xіęcia *Orleans*.

— Liczba całej gwardyi narodowej paryzkiej, wynosi 60,000 ludzi, między którymi 1,784 oficerów і 9,500 podoficerów.

— Rząd ogłosił depeszę następującą daty 15 z Bayonny. „*Esparterro* wrócił d. 8 do Logrono, а d. 10 postąpił ku Lodosa. Zdaje się, iż ma zamiar uderzyć na *Estellę*. *D. Carlos*, udając się do *Estelli*, był d. 12 w Tolosie. Siedm баталіонów poprzedało go dla połączenia się z woyskiem nawaryyskim pod *Solsona*. *Narvaez*, przybywszy do Jaen, objął natychmiast główne dowództwo nad woyskiem, wystawioném przeciwko *Bazylemu Garcii*.“

Tulon, 13 Lutego.

Dziś stanął w tuteyszej przystani statek parowy *Sphinx*, który dnia 10 wypłynął z Algieru. Podobienstwo јest większe teraz, niż kiedy, że przyydzіе z *Abdel-Kaderem* do zerwania przyjacielskich stosunków. Zapewniają, że depesze od Marszałka *Valée* do Rządu, są bardzo ważne. Nowy Gubernator chce chętnie pozostać w Afryce, byle tylko nadesłano mu tyle woyska, ile żąda. Adjutant Marszałka *Valée*, pojechał nadzwyczaj śpiesznie do Paryża. (G. C.)

А N G L I A.

Лондын, dnia 14-go Lutego.

Na wczorayszemъ posiedzeniu Izby Niższej, *Sir Whalley* żądał złożenia korrespondencyi z Франціею względem zajęcia Algieru przez to mocarstwo w trwałе posiadanie, і uważał, że јakkolwiek mało znaczącą јest rzeczą, w czyjém ręku znajduje się Algier w czasie pokoju, nader atoli јest ważną w czasach wojny: ho z miejsca tego łatwo zagrozić można osadom angielskim, w Senegalu і іnnych miejscach położonym. P. *Mackinnon* poparł ten wniosek, przytaczając okoliczności, które spowodowały Францію do uskutecznienia tey zdobyczy. Zupelnie іnnego zdania był Lord *Palmerston*, Minister spraw zagranicznych: sądził howiem, że Anglia nie ma prawa pytać się Францу: jakісх użyła kroków do utrzymania swey godności, kiedy она sama wprzód podobnie postąpiła; dodał przytém, że lubo nie chce rozbiierać tego pytania, jak potrzeba będzie postąpić sobie podczas wojny, może јednak śmiało zapewnić Ізбу, że Rząd Французки nie ma zamiaru rozszerzać swych granic zdobyciem Tunetu і Марокку. Na тѣм skończyły się rozprawy о Algierze, а *Sir Whalley* przedstawił prośbę за fabrykantami przędzy bawelnianey w Glasgowie. Wczora złożono w Ізbie prośbę, liczącą 27,000 podpisów, аżeby prawo о ubogich zostało zupełnie uchylone.

— Według etatu projektowanego na rok bieżący dla woyska, ma оно wynosić 109,017 głów, to јest: przeszło 8,000 więcey, jak w roku uplynionym.

— Odebrano tu listy z Lisbony, na zasadzie których donosi gazeta *Times* (bez wyrażenia daty), że Vice-Hrabia *de-Sa-da-Bandeira* donosił Korteżom о wiadomości, przez Rząd otrzymaney: jakoby *D. Miguel* zamysłał wylądować do Portugalii. (G. C.)

— Skutkiem znowu nastęłego mrozu, Tamiza na nowo wyżej і niżej mostu krą pokrytą została, і wszystkie okręty znowu na brzegu zamarзły. Termometr stał wczora na 28° Fahrenheita, przy pochmurném niebie

ной погодѣ дулъ вѣтеръ съ В.С.В. Сегодня вѣтеръ завѣваетъ съ В. и Ю.В. и термометръ показываеъ 33° по Фаренг. (A.P.S.Z.)

— Съ почтовымъ судномъ *Гладиаторъ* получены Ньюйоркскія газеты, по 20-е Января. Изъ помѣщенныхъ въ нихъ извѣстій важнѣйшее то, что Инсургенты принуждены были оставить островъ *Navy-Island* и выдать оружіе, принадлежащее Соединеннымъ Штатамъ. Сверхъ того можно навѣрное полагать, что уничтоженіе парохода *Каролина*, не повлечетъ за собою бѣдственныхъ послѣдствій, коиъ сначала можно было опасаться. Словомъ, Правительство не получало еще благоприятнѣйшихъ извѣстій со времени начатія этой несчастной борьбы, которая нынѣ почти уже окончена. Подробное описаніе происходившей на островѣ *Navy-Island* стычки, есть слѣдующее: 12-го Января, изъ Канадскихъ баттарей открытъ былъ сильный огонь на этотъ островъ; изъ числа бросаемыхъ на оный во множествѣ бомбъ, нѣсколько упало на землю Соединенныхъ-штатовъ, не причинивъ однако ни малѣйшаго вреда. Изъ Ньюйоркскихъ газетъ видно, что инсургентовъ убитъ одинъ только человекъ, но кажется они понесли сильное пораженіе, ибо не дожидаясь вторичнаго нападенія, оставили островъ, безъ всякаго со стороны осаждающихъ въ томъ препятствія. Принадлежащія Соединеннымъ-штатамъ орудія, находятся уже въ замкѣ Шлоссеръ. Инсургенты отправились на другой сосѣдній островъ *Grand-Island*, выдавъ предъ тѣмъ огнестрѣльное оружіе Полковнику *Ayres*. О дальнѣйшихъ движеніяхъ войскъ не имѣется достовѣрныхъ свѣдѣній. (О. Г. Ц. П.)

Швейцарія.

Цюрихъ, 11-го Февраля.

Французское Правительство усердно занимается приведеніемъ въ исполненіе новыхъ торговыхъ договоровъ и новыхъ таможенныхъ устройствъ съ нашимъ краемъ, съ болѣею выгодною и пользою для обѣихъ сторонъ, нежели какъ было до сихъ поръ.

— Здѣшній Французскій Посланникъ Герцогъ *Монтелло*, разговаривалъ недавно съ нашимъ Союзнымъ Президентомъ, о Принцѣ *Людвикѣ Бонапарте*. Президентъ *Г. Коппъ*, объявилъ Посланнику, что касательно этого шкотливаго дункта, который давно уже извѣстенъ и былъ поводомъ къ невыгоднымъ въ публикѣ слухамъ, ка счетъ его предшественниковъ, ему не слѣдуетъ входить въ частные переговоры и должно вести дѣло прямымъ путемъ, т. е. представить на разсмотрѣніе Предсѣдательствующаго Кантона, чтобы посредствомъ оного, отправлено было оно въ Турговскій Кантонъ, коего Принцъ *Людвикъ Наполеонъ* есть гражданинъ, а Кантонъ въ этомъ случаѣ совершенно независимъ. Кажется, что Французское Правительство не желаетъ для себя этого послѣдствія а потому и гласности настоящаго дѣла; по сему несомнительно, что дальнѣйшія средства съ его стороны будутъ прекращены. (G. C.)

Испанія.

Мадридъ, 6-го Февраля.

Носятся слухи, что по убѣдигельной просьбѣ Испанскаго Министерства, Французское Правительство согласилось наконецъ оказать оному содѣйствіе. Говорятъ, что на иждивеніи Франціи сформированъ будетъ вспомогательный корпусъ изъ 6,000 войска; курьеръ съ извѣстіемъ о томъ отправленъ въ Мадридъ и со дня на день ожидаютъ его обратно.

— Прежнее нервнительное состояніе и тревога, непрерывно господствующія въ здѣшней столицѣ. Ежедневно говорить о перемѣнѣ Министровъ, другіе же противобчатъ тому, но все опасаются, чтобы *Кабрера* и *Гарсія* соединясь не напали на столицу, которая не могла бы сопротивиться при недостаточномъ теперь гарнизонѣ, особливо, что между ея народонаселеніемъ охладѣлъ духъ и ревность въ пользу Королевы, которой дѣла, говоря откровенно, какъ нельзя хуже. Кроме того терпимъ также очень много отъ безпрестанныхъ препятствій при сообщеніяхъ, именно нѣтъ ни одного безопаснаго пути, особенно въ Андалузій. Депутаты и Сенаторы до сихъ поръ остаются еще въ *Каролинѣ* не смѣя пускаться въ дальнѣйшій путь чтобы не попасть въ руки солдатъ *Базилія Гарсія*. Каждому понятно, сколько подобное состояніе дѣла, вредно для управленія, промышленности и торговли. По сей причинѣ къ общему удовольствію распространился недавно слухъ, будто *Г. Офалія* предложилъ Королевѣ систему мира, которой желаютъ все умѣренные какъ Христианскіе такъ и Карлистскіе, весьма значительные по своему числу въ Государствѣ. (G. C.)

Логроња, 11-го Февраля.

Отрядъ изъ 3,000 человекъ, подъ предводительствомъ Полковника *Квинтана*, выступилъ сего-

виатр вѣлъ з *ONO*. Дзисиа вѣатр завѣваѣт мѣдзѣу *O. a SO.*, а термометр сказываѣт по полудни 33° Fahr.

— Statek pocztowy *Gladiator*, przywiozł gazety z New-Yorku, dochodzące 20 Stycznia. Najważniejszą w nich znajdującą się wiadomość jest ta, że powstańcy zmuszeni zostali opuścić wyspę *Marynarki (Navy-Island)* i wydać broń, należącą do Stanów Zjednoczonych. Prócz tego, zupełna jest nadzieja, że zniszczenie statku parowego *Karolina*, nie pociągnie za sobą tych smutnych skutków, jakich się można było obawiać. Słowem: nigdy jeszcze pomyślniejszych, Rząd nie odebrał doniesień od początku tej nieszczęśliwej walki, której ukończenie jest prawie dokonane. Oto jest opis szczegółowy utarczki na wyspie *Marynarki*: Dnia 12-go Stycznia, baterye Kanadyjskie skierowały gęsty ogień na wyspę, wyrzucając wielką ilość bomb, z których kilka padło na ziemię Stanów Amerykańskich, żadney atoli nie zrzuciły szkody. Dzienniki New-Yorskie utrzymują, że tylko jeden z powstańców zabity został; zdaje się jednak, że wielką odniesć musieli klęskę, kiedy, nie czekając powtórnego natarcia, wyspę opuścili, w czym żadney od Anglików nie doświadczyli przeszkody. Działa, należące do Stanów Zjednoczonych, już się znajdują w zamku *Schlösser*. Powstańcy udali się na przeciwległą *Grand-Island*, odesławszy wprzód broń palną *Półkownikowi Ayres*. O dalszych obrótach wojska angielskiego nie ma żadney pewney wiadomości. (G.R.K.P.)

Швейцарія.

Zurich, 11-го Lutego.

Rząd Francuzki zajmuje się szczerze przeprowadzeniem do skutku nowych stosunków handlowych i nowych urządzeń celnogranicznych z krajem naszym, w sposób dla obudwóch dogodniejszy i korzystniejszy od dotychczasowego.

— Xiążę *Montebello*, tutejszy Poseł Francuzki, miał nie dawno prywatną rozmowę z naszym Prezesem związkowym, o tém, co się tycze Xięcia *Ludwika Bona-partego*. Prezes, *Pan Kopp*, oświadczył Posłowi, że w tej delikatnej materji, która już oddawna jest jawną, a była powodem nienajlepszych w publiczności pogłosek względem jego poprzedników, nie wypada mu wdawać się w prywatne udzielenia i że musi ją wprowadzać na drogę właściwą, to jest: dać pod rozpoznanie Kantonu przyzującego, aby za tegoż przyczynieniem, odesłaną została do kantonu *Turgowii*, którego Xiążę *Ludwik Napoleon* jest obywatelem, kanton zaś w tym względzie zupełnie jest niezawisłym. Zdaje się, że Rząd Francuzki nie życzy sobie tej kolei, a następnie i jawności rzeczy, o której mowa; nie można więc wątpić, że dalsze kroki z jego strony, zaniechane zostaną. (G.C.)

Испанія.

Мадридъ, 6 Lutego.

Rozeszła się pogłoska, że na usilne próby Ministerstwa hiszpańskiego, Rząd Francuzki przychylił się nakoniec do udzielenia mu pomocy. Mówią, że koźstem Francyi ma bydź utworzona legia positkowa, składająca się z 6,000 ludzi. Goniec z tą wiadomością wyprawiony został do *Мадрыту*. Oczekują co godzina na jego powrót. (G.R.K.P.)

— Dawniejszy stan niepewności i obawy ogarnia ciągle tutejszą stolicę. O zmianie Ministrów mówią codzień jedni, a zaprzeczają jej drudzy, wszyscy zaś lękają się, aby *Cabrera* i *Garcia* połączwszy się nie uderzyli na stolicę, która nie byłaby w stanie dać im odporu przy szczupłej załodze, jaką dziś posiada, zwłaszcza, że pomiędzy jej ludnością obumarł duch i zapal za sprawą *Królowey*, która to sprawa, taic tego nie można, jest pod każdym względem, jak najgorzej prowadzona. Prócz tego cierpiemy także nader wiele z powodu nieustannie tamowanych komunikacyi: nie masz bowiem ani jednej drogi bezpiecznej, szczególniej zaś w *Андалузји*. Депутовани и Сенаторовие з *Sevilli*, są dotąd jeszcze zatrzymani z konwojem swoim w *Carolinie*, nie mając dosyć odwagi wyruszyć w dalszą drogę, z obawy, żeby się nie dostać w ręce żołnierzy *Bazylego Garcyi*. He podobny stan rzeczy szkodzi, nie tylko *Ad ministracyi*, ale przemysłowcy i handlowi, każdy ocenić potrafi. Z teyto przyczyny obiegała tu z powszechnym zadowoleniem ostatnia pogłoska, jakoby *Pan Ofalia* doradzał *Królowey* system pojednania, za którym są wszyscy umiarkowani tak *Karoliści*, jak *Krystyniści*, których liczba jest przeważającą w kraju. (G.C.)

Логроња, 11 Lutego.

Półkownik Quintana wyszedł dziś na czele 3,000 ludzi, dla wzmocnienia korpusu *Jenerata Rebero*, któ-

дня въ подкрѣпленіе Генерала *Реберу*, который въ ожиданіи нападенія Карлистовъ подъ начальствомъ Генераловъ *Гони* и *Забала*, занялъ позицію насупротивъ Мендавіи. *Донъ-Карлосъ* имѣетъ намѣреніе вымовать въ Эстелли. Всѣ единодушно желаютъ, чтобы главное начальство надъ войсками снова предоставлено было Генералу *Кордовѣ*, коего рѣшительныя распоряженія нанесла непріятелю гораздо болѣе вреда, нежели излишняя осторожность Генерала *Эспартеро*. (О. Г. Ц. П.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 24-го Января.

Въ политикѣ Оттоманской Порты кажется господствуетъ нѣкоторая тишина, дѣла же производимыя съ иностранными Посланниками, покрыты такою тайною, что о нихъ никто не знаетъ. — Теперь Турецкіе Министры занимаютъ наиболее приведеніемъ въ исполненіе карантинныхъ правилъ, въ слѣдствіе коихъ не только въ столицѣ но и во всѣхъ знатнѣйшихъ городахъ будутъ учреждены карантинныя заставы. Кромѣ того Министерство занято также важными дѣлами какъ *нпр.* примиреніемъ Султана съ *Мегмедомъ-Али*, усовершенствованіемъ таможеннаго тарифа, установленіемъ лигатуры монетъ и денежнаго курса. Это весьма важныя преобразованія, душею коихъ кажется *Решидъ-Бей*, прежній Посланникъ въ Парижѣ.

— Не прошло двухъ недѣль, какъ всѣ были здѣсь въ тревогѣ и опасеніи, ибо говорили, что прекращеніе мира съ *Мегмедомъ-Али* несомнительно. Теперь о томъ никто не думаетъ и каждый столь безопасенъ какъ бы никогда не доходило до войны съ *Мегмедомъ-Али*. Въ самомъ дѣлѣ движенія *Мегмеда-Али* и *Ибрагима-Паши* не имѣли въ виду военныхъ намѣреній, это были только обыкновенныя демонстраціи, если требуется чего нибудь, и тутъ дѣло шло о нѣсколькихъ статьяхъ трактата заключеннаго въ Коніагъ, который Порта понимала не въ такомъ смыслѣ какъ Египетскій Паша, что наконецъ измѣнено по мысли послѣдняго.

— Военныя приготовленія *Ибрагима-Паши* въ Сиріи, вынуждаютъ Оттоманскую Порту принять со стороны своей нужныя мѣры, чтобы отразить непріятеля, въ случаѣ нападенія. Срокъ трактата, заключеннаго съ *Ибрагимъ-Пашею* настанетъ въ 1840 году.

— Вооруженіе Дарданелловъ оставленное на зимнее время года, опять немедленно будетъ возобновлено. Крѣпостныя работы такъ устроены, что кажется невѣроятно, чтобы шанцы могли быть взяты, или чтобы каналъ могъ быть удобопроеходимъ. Эти мѣры предосторожности не касаются большихъ морскихъ державъ но *Мегмеда-Али*, который вѣроятно не въ иномъ намѣреніи вооружаетъ и увеличиваетъ свой флотъ какъ для того чтобы при случаѣ подойти съ нимъ къ Истамбулу. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Извѣстный цѣлой Европѣ Князь *Люклеръ-Мускау*, живетъ теперь въ Александріи. Вице-Король принимаетъ его съ полнымъ вниманіемъ гостепримства. Первый Министръ *Мегмеда-Али* посѣщаетъ его часто въ занимаемомъ имъ дворцѣ, гдѣ собрано все, что можетъ усладить жизнь. Прекрасный бригъ, вооруженный 20 орудіями, всегда готовъ, по волю Князя, перевести его туда, куда онъ пожелаетъ. Говорятъ, что онъ, по весьма лестному приглашенію *Ибрагима-Паши*, отправится къ нему въ Сирію, заѣдетъ въ Дамаскъ, послѣ того осмотритъ развалины Пальмиры и Бальбека, а на праздникъ Пасхи будетъ въ Иерусалимѣ.

— Въ Январѣ мѣсяцѣ, морозы и въ Венеціи были такъ же сильны, какъ и во всей южной Европѣ. Снѣгъ выпалъ въ такомъ изобиліи, что площадь Св. Марка покрыта имъ на три фута въ вышину.

— Въ Галиціи морозы доходили до 24 градусовъ по Реомюру. Увѣряютъ, что находили замерзлыхъ зайцевъ, тетеревей и куропатокъ. Стаи волковъ нападаютъ на провзающихся. Недавно найдены клочки мундировъ 4-хъ солдатъ пограничнаго кордона, съѣденныхъ волками. Правительство и многія частныя лица раздають бесплатно поселнякамъ дрова.

— Башня Св. Стефана, темнаго цвѣта и унылаго вида, 26 пр. м. покрылась блестящей ледяной корою. Это рѣдкое явленіе въ Вѣнѣ происходитъ отъ вліянія теплаго атмосферическаго воздуха на проникнутый морозомъ песчаникъ, изъ коего сооруженъ этотъ знаменитый памятникъ Готической Архитектуры.

— Тубингенская библіотека вскорѣ значительно увеличится. Наслѣдники покойнаго Г-на *Рейса*, бывшаго здѣсь главнымъ библіотекаремъ, пожертвовали до 7,000 томовъ оставшихся по его смерти съ тѣмъ условіемъ, чтобы для этихъ книгъ опредѣлена была особая зала подъ названіемъ *Библіотеки Рейсовъ*.

ry, oczekując natarcia Karolistów, pod dowództwem Generatów *Goni* i *Zabala*, zajął stanowisko naprzeciw Mendavia. *Don Carlos* ma zamiar przapędzić zimę w Estelli. Powszechném jest żądaniem, ażeby *Cordova* została powtórnie naczelnym wodzem: bo śmiałość jego zgubniejsza jest dla nieprzyjaciół, jak zbytńia rozwaga Generała *Esparterra*.

ТУРЦІЯ.

Konstantynopol, d. 24 Stycznia.

W polityce Porty Otomańskiej zdaje się cisza jakaś panować: odrabiające się zaś interesa z Posłami Mocarstw zagranicznych, są taką pokrywane tajemnicą, że nikt nie ma żadney o nich wiadomości. — W tey chwili zajmują się najwięcey Ministrowie Turccy przyprawdzeniem do skutku przepisow kwarantannowych, w skutku których będą, nie tylko w stolicy, ale we wszystkich znakomitszych miastach Turcyi, zaprowadzone kwarantanny. Prócz tego zajmuje się Ministerium nie mniej ważnemi okolicznościami, jakimi są *нр.* pojednanie Sultana z *Mehmedem-Alim*, ukończenie taryfy celney, ustanowienie stałej stopy mennicznejey i kursu monet. Są to nader ważne reformy, duszą których zdaje się bydzь *Reszyd-Bey*, dawniejszy Poseł w Paryżu.

— Nie upłynęło dni czterdnastu, a wszyscy byli tu w poruszeniu i obawie, ponieważ mówiono, że zerwanie pokoju z *Mehmedem-Alim* nie ulega żadney wątpliwości. Teraz nikt o tém nie pomyśli, a nawet odaje się takiemu ubezpieczeniu, jak gdyby nigdy do wojny przyysć nie miało. Poruszenia *Mehmeda-Alego* i *Ibrahima-Baszy* w Syryi, nie miały w samey rzeczy wojennych zamiarów na celu: były to demonstracye, gdy się ma co do wymagania, a tu właśnie szło o znaczenie kilku artykułow traktatu, zawartego w Koniah, które Pорта nie w takimъ браѣ rozumieniu, jak Basza Egiptu, co w końcu przecieź według myśli tego ostatniego zmieniono.

— *Ibrahim* Basza, ciągle się uzbraja w Syryi; z tego powodu znajduje się Pорта w smutney konieczności przygotować się do odporu w razie zaczepki. Zawarty traktat z *Ibrahimem*, kończy się dopiero w 1840 roku.

— Uzbrajanie Dardanellów, które dla zimowey pory wstrzymano, będzie znowu rozpoczęte niebawmie. Poczynione zmiany i urządzenia fortyfikacyune są tego rodzaju, iż zdaje się niepodobieństwem, aby mogły bydzь odebrane, lub, żeby kanał mógł bydzь przebyty. Te środki ostrożności nie dzieją się ze względu na wielkie Mocarstwa morskie, ale ze względu na *Mehmeda-Alego*, który nie w innymъ zapewne zamiarze uzbraja i powiększa swą flotę, jako, żeby przy zdarzoney sposobności stanąć z nią pod Stambułem. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Znany w całej Europie Xiążę *Pückler-Muskau* przebywa teraz w Alexandryi, gdzie jest najgościnniej przez Wice-Króla przyjmowanym. Pierwszy minister *Mehmed Alego* odwiedza go często; mieszka w najpiękniejszym pałacu, gdzie jest wszystko zgromadzone, co tylko życie uprzyjemnić może. Bryg uzbrojony 20 działami i najstaranniej opatrzony, oczekuje na rozkazy Xięcia, aby go tam zawiezić, gdzie tylko zażąda. Mówią, że będąc w najpochlebniejszych wyrazach, zaproszony przez *Ibrahima-Baszę*, uda się do niego do Syryi, ztamtąd zrobi wycieczkę do Damaszku, następnie zwiedzi Palmirę i Balbek, a na Święta-Wielkonocne przybędzie do Jerozolimy.

— W ciągu miesiąca Stycznia Weneoya doświadczała również wielkiego zimna, jak i cała zachodnia Europa. Śnieg tak mocno padał, że plac Ś. Marka jest nim na wysokość trzech stop okryty.

— W Galicyi dochodził mróz do 24 stopni Réaumur; znajdowano zmarznięte zajace, cietrzewie i kurapatwy. Gromady wilków napastowały podróźnych, znaleziono nawet pozostałe kości i kawałki mundurów po czterech pogranicznych strzelcach; których wilcy napadli i zjedli. Rząd i prywatni właściciele rozdają drzewo biednym włościanom.

— Wieża Ś. Stefana zawsze ciemna i posępna, okazała się 26 z. m. w barwie szkląco-snieżney. Jest to zjawisko nader rzadkie w Wiedniu, i pochodzi z działania ciepłego powietrza na przesiękłe mrozem kamienie ciosowe, z których jest wzniesiony, ten sławny pomnik Gotyckiey architektury.

— Biblioteka Tubingenska będzie wkrótce znacznie powiększona: Spadkobiercy bowiem zmarłego Bibliotekarza głównego, D. *Reuss*, ofiarowali pozostałe po nim księgi, do 7,000 tomow dochodzące, bibliotece miasta Tubingi, z warunkiem, ażeby te księgi w oddzielney rozłożone były sali, która ma nosić nazwisko *Biblioteki Reussow*. (G. R. K. P.)